

پارتی ، هیلانهی کۆمۆنیستی دۆراو و .....

ئەزمەر گەرمیانی

هەر کەس لەسەر کارێکی خراپ لە پارتی دەرکرا ، شیوعی بە
حورمەتەوه وەریان دەگرت ، پارتش بۆ شیوعی دەرکراو وابوو.
مام هەژار ..... چیشتی مجیۆر

هیچ رێکخستن و حیزبی لە کوردستاندا ، هیندەری ریزەکانی (پدک) فشوفۆل و شیرازە پچراو نییە . هیچ شوینی
هیندە پێ سەرۆبەرۆ بێ دیسپلین نییە . کەلێن و دەلاقەکانی هیندە والان جیی هەر تاک و دەستەپەکی تێدا بۆتەوه
و دەبیتەوه . هەر لە کەسی ولاتپاریز و هەلگری بیروباوەری کوردایەتی ، مارکسی ، چەپ ، کۆمەنیست ، موسڵمانی
موحەمەدی و عێراقی عروبەپەرست ، هەتا جاش و سەرەک جاش و سیخوپی حەوت دەولەتان و کۆمەلێ دەعەجان و
سەرلێشپووی دیکەش .... باوەر و ئومیدی گەورە پدک کۆی یاسایەکی ماتماتیکییە ، ژمارە لەسەر ژمارە کەلەکە
کردنە . ئەم ناریکۆپیکی و نەبوونی ئەلفووبای حیزبایەتیە وای کردووە ، لە پەنجا سال خەباتدا نەتوانن 4 کادیری
لێهاتوو و لیۆهشاووە بۆ حیزبەکە ی خۆیان و بزافی رزگاریخواری کورد دروست بکەن . چونکە هەر یەک لەم تاک و
تاقمانە هەم بە جۆریک دەستیان خستۆتە نیۆ جەرگ و هەناوی حیزبەوه و هەم بۆ مانەوه و پاراستنی بەرژەوهەندی
خۆیان و درێژەدان بە رەوتی خواروخیچی حیزب ، دەستەگەری و گروپی تایبەت بە خۆیان پیکهیناوه .
ئەم کەماسییە گەورەیه چ دوینی و چ ئیمپۆ هی شاردنەوه و حاشالیکردن نەبووه و نییە . بۆیه کە دواي خویندەوهی
ئەم بارودۆخە ی حیزبیکە بەناو نیشتمانی مەزنی تێدايه و گوايه هیلکی پانوبەزینی جەماوەری داگیرکردووه !
دەبینین هەر یەک بە پێی نەخشە و بەرنامەیهکی دیاریکراو هەولێ دادۆشین و بەکارهینان و سوود وەرگرتنیان لەم
حیزبە شەقوشپەر داوه .

کۆمەنیستەکان ، بە تایبەت پاش شکستە گەورەکانی فکری و ئیدیۆلۆژی لە ناوچەکە و جیهان و پاش گۆرانهکانی نیۆ
کوردستان ، لە هەر لایەنێک زیاتر بە پلان و زرنگانە سوودیان لەم ریز دەلێی و شلوقییە پدک دیووه . هەموو
ئاماژە و راستییەکان و ئەوهی هەستی پێدەکەین و دەبینین دەیسەلمینن ، لە (پدک) دا بنەمالە ی بارزانی لە
لوتکە ی دەسلالەتەکان . ناوی بارزانی لەو حیزبە دەرپهینریت ، بە یەک کاتژمێر وەک بەفری بەر هەتاو ،
دەتوێتەوه . لە نیۆ (پدک) دا کۆمەنیستەکانیش — ئەوانە ی دۆراون و ئەوانە شی بە نەخشە و پلانەوه خۆیان تێ
خزاندووه ، لە سێبەری ئەو دەسلالەتە دا خۆیان مەلاس داوه . وەک قەوارەیکە سەر بەخۆ ، بزوتنەوهیهکی ئیدیۆلۆژی
لەناو بۆتە ی " پارتا " نەتواونەتەوه و بۆ مەرمامەکانیان تۆرپکی گەورە و بەرفراوانی هەمئاهەنگیان چنیوه .

گۆرانی بۇ ئامانجەكانى خۆيان دەچپن و ھەنگاوى تەواوكەرى شەقاوى ھاوريكانيان لە ھەر شوپىنكى دىكە بن ! دەننن . ھەول و تەقەلا بۇ پىشى پىشەو دەدەن و بە كودەتايەكى سپى پى دەگەن . گەلەك جارانش پەيزەى سەرکەوتنن بۇ ئامادە كراوہ . زوو بە زوو خۆيان دە كەنە ھەلسووپىنەرى راستەقىنە و بەرچاوى كاروبارەكانى پىك، كە لە راستى و ناواخندا ، درىژە بە خزمەتى رىيازەكەى خۆيان دەدەن . ھەركەسىكىش لە دەرەوہى بازنەى بەرژەوہندى و ھىلە سوورەكانى ئەوانە جموجول بىكات و بىھەيت بەشدارىيەك بىكات لە راپەراندنى ئەركەكاندا ، دەمودەست بە ھەموو شالائوى دەبەنە سەر و لە قاوى دەدەن .

ئەمانە كار بۇ ئامانجە ئايدۆلۆژى و سياسى و رۆشنىبرى و گشتىيەكانى پارتى كۆمۆنىست كوردستانى يان عىراقى دەكەن و گوفتار و رەفتارىان رەھەندىكى سەربەخۆى وەرگرتووہ . دەرنەنجام بوونەتە گرۆپىكى مشەخۆر و سپلى لاورگى كوردايەتى و ھىندەى ئاسمان و رىسمان دوورن لە بەجىگەياندى ئەركە نەتەوہى و نىشتىمانىيەكانەوہ . ژارواى ماركسىزم و ئەفىونى عىراقچىتى و مەرگەموشى براىەتى كورد و عەرەب ، كولتورى سياسى و رۆشنىبرى ھەموو ئەقل و قەلەم بە دەستە كۆمۆنىستە دۆراو و دەمامك لە رووہكانى نىو (پىك) ن . ئەم گرۆپە زۆر بە دىقەتەوہ و بە مېتۆد و ئامراز و تەقەمەنى ئىديۆلۆژى داپزاو و دروشمى براىەتى درۆژنانە و داگىركەچىتى گوللەبارانى كوردايەتى دەكەن .- ئا لىرەدا شايسەتى ووتنە كە ھەندى كۆمۆنىستى كوردستانى راستەقىنە لە ئەنجامى ئەزمونى تالى رۆژگار و جورئەتى سياسىيەوہ بە ئاگا و ھۆشياربوونەتەوہ ، بەلاى كوردستانىيون و مافە نىشتىمانىيەكانى نەتەوہى كورد دا بايانداوہتەوہ ، يان ئەمەكدارن بۇ رىيازەكە خۆيان ! ، ئەمانە ناكەونە نىو پەراويزى ئەو گرۆپە ئەختەبووتىيەى ناومان ھىناون .-

لېنۆرپىنكى پەيزەو پرۆگرامى پارتى و سەرنجدانىك لە دەزگاكانى راگەياندنن ، گومان لای ھىچ كەسىك ناھىلەتەوہ . ئەو دەستەگەرىيەى دوينى ، ماركسىيە عىراقچىيەكان - بەريژەوہ ناوى ھەندىكان دىنم - لەكەدىن كاكەى و د . محەمەد سالىح جومعە و سامى و ئال شاوہيس و ... پىكىيان ھىنابوو ، برىتى بوو لە ئەقلى حىزب . ئىمپرو كە سەرۆ قادر و كاروان ئاكرەبى و سامى شۆپش و م . گۆران و ئازاد ھەسىب قەراغى و بەدران ئەحمەد و ... پىكىيان ھىناوہ ديسان ھەم ئەقلى حىزب و بوقى پروپاگەندە و زووپناژەنى بەكرىگىراوى ئىديۆلۆژى و ھەرزانفرۆشى كەسايەتى و ماستاوا ساردكەرەوہى حىزبن ... ئەم باندە ھىندە دەستپويشت و زارقەپەبالغ و ساختەكارن ، پەيوەندىيەكى توندو تۆل و بە نەخشە دەيان بەستىت پىكەوہ و كۆمەلەى كەسى وەك خۆيان دۆراو و زماندرىژ و بە گومان لە رابردووى خۆيان لە دەرەوہى ولاتىش پەيتا پەيتا ھارىكارىان دەكەن و لاپەرەى گۆفار و رۆژناكە و مالپەرەكانىان بە كوتانەوہ و جوينەوہى دروشم و ئىديۆلۆژىاي دۆگما و سواو و بىتام بووى ماركسايەتى و ھىرش و پەلاماردانى ئەم و ئەو دەرازيننەوہ . قايرۆسى ئەم تاقمە ساختەكارە ھىندە پەلوپۆى قايم و قولى بە جەستەى (پىك) ە وە بلاوكردۆتەوہ ، نووزەى لە پىك بپيوہ و جەستەى داپزانووہ و رەونەقى كوردايەتى پيوہ نەھىشتووہ . بۆيەكاش گەر كاتىك خويندەنەوہيەكى بابەتت لەسەر پىك ھەبىت ، بە زەحمەت دەتوانىت ئاراستە گشتى و كرۆكى سياسەت و جموجولەكانى دەستنىشان بكەيت . بنەمالەى بارزانش پىيان ناكرىت ياخود لە گوماندان دەستبەردارى ئەمانە بن و لە لايەكى دىكەشەوہ بالا دەستى ئەمانە و پرۆژەكانىان بە ئاستىك گەيشتووہ ، وەك سەركردايەتىيەكى نىو سەركردايەتشان لىھاتووہ . بە ھەموو شىوہيەك كار لە كار ترازاوہ و دژوارە ئەم خەبوونەوہيان بە سانايى لى تىك بديت .

میشکک له کوردستاندا مردار ده بێته وه ، ده بێت یه کیک له وانه له شاشه ی ته له فزیۆنه کانه وه وه عزمان بۆ بدهن و فهلسه فه ی عه مباره پۆمان بۆ شی بکه نه وه . نیگاری حه سیب قه راغی - به ریزه وه ناوی دینم - له هه نده رانه وه ده گه ریته وه ، هه ر له گه راجه وه ده بریت بۆ لای هه ردوو سه رۆکی پدک و حکومه ته که ی . له کاتی که ده به هه زاران پیاو و ژنی کوردی به توانای نووسه ر و هونه رمه ند و دلسوژ روژانه ده چنه وه بۆ کوردستان ، نه ک نه و ده رفه ته یان بۆ سازنادریت ، بگه ره گه لی جارن سووکایه تیشیان پی ده کریت . له ناوه وه ی کوردستانیش به سه دان ژنه شه هید ، کچه شه هید هه یه خاوه ن به هره ، جی ده ستیان به بواریکی ئه ده بی هونه رییه وه دیاره ، سکا لاش پیشکه ش ده که ن بۆ دیداری یه کێ له وه سه رۆکانه ، ریگه نادرین به دیداری به پرسیکی ناوچه ش شادبهن و داخوارییه کانی بخته روو .... سامی شوپش له کۆمونیستییه وه بۆ به عسیتی عیرا قچیتی ، ئه و جا بۆ ده مرستی ی ن ک و له ژیرییه ژیریش بۆ چه ند ده زگایه کی دیکه ی سیخوری ناوچه یی و جیهانی . تا به قودره تی قادر و حیکمه تی ئه لفوبای حیزبایه تی لای پارته ده کریته وه زیری روژنبری ! . هه ره وک بلتی ، حیزبی 59 سا له خوینده واریکی تیدا نه بی ؟ ! . سه دان و هه زاران ئه ندامی پارته که له ته مه نی شوپشه وه له گه ل بنه ماله ی بارزانیدان و دلسوژ و کوری روژانی ته نگانه بوون ، پله و پایه یه کی وایان پی نابریت ؟ ! سامی شوپشی به وه ناسراوه وه که ته له فونی سه ره شه قامه کان پارهی تینه که یه ت کار ناکات ، ئه ویش بونی دۆلاری نه کرد بێت نایه ت ده ستبه جی به کتیبیک له سه ره به هه شتی (ئیدریس بارزانی) به زمانی عه ره بی - کوردستان و الا کرد : الحریه القومیه و الزعامه السیاسیه ادریس بارزانی ... نمو زجا - به زیاتر له 68 وینه ی کاک ئیدریسه وه بلا و بکاته وه و خه لاتی سه رۆکی حکومه ت مسوگه ر بکات . یان له به ره مه یکی دیکه یدا به زمانی کوردی به ناوی - عیراق و ده ور و به ری ، کورد له و ناوه نده دا - به رسته یه ک باسی پیشوارییه کی حافظ الاسد له مه سعود بارزانی له سالی 1999 دا ده کات ، به نیشانه ی تروپکی برایه تی کورد و عه ره ب و تیگه یشتنی داگیرکه ران بۆ مه سه له ی کورد داده نی ؟ ! .

هه زاران شاعیر و که سانی هه لگه وتووی کورد ریز له بارزانی و خه با ته که ی ده نین ، تیشکی میدیای پارته یان ناکه ویته سه ر ، که ریمی حیسامی (به ره حمه ت بێت) ئه لقه له گوپی حشع بوو ، عه بدوله رزاق سافی ... و له مه ر بارزانییه وه شتی که ده بزکینن ! ، وته کانیان له لایه ن عیرا قچیتییه کانه وه ده ستبه جی ده بنه مانشیته روژنامه ی (برایه تی) . کوری یاد و ریزلبنان بۆ حه سیب قه راخی خوالیخوشبوو ده کریت . مانگیگی ره به ق زیاتر ده زگا کانی راگه یاندن قیره یان دیت له سه ری (مافی خۆیه تی و پیویسته ریزی لی بگریت ، به لام ...) ، ئاهه نگ بۆ الجواهری ده که ن و په یکه ری بۆ داده نین و به ملیۆنه ها دینار و دۆلار خه رج ده که ن و سفره بۆ هه رچی عه ره به جیه کانی ناوچه که هه یه داده خه ن و مه سه رفی هاتوو چۆشیان له ئه ستۆ ده گرن ، به لام نه یادی که نه په یکه ری که بۆ سه جادی و پیره میرد ناکریت ! . یه کیتی نووسه رانی کورد - لقی هه ولیر - به ریز ئه حمه د دلزار ده کاته سه رۆکی خۆی و به ته مه نترین روژنامه نووسی کوردستان و خه لات ده کریت . له کاتی که دوو وتاری بۆ کورد و کوردستان به رچا و ناکه ویت . نه خوینده واریکی وه ک فه ره اد عه ونی سا له هایه که مۆتویۆلی ده زگای برایه تی کردوه ، چوار دیری کوردانه ی هه تا ئیستا نه نووسیوه . سه رۆ قادر ، له هه ره که س زیاتر رابردوی دیاره و ناسراوه چ مائیکه ! ، گروپ و ریخه ستن نه ما تاقی نه کاته وه ، تا دوا جار له هه واری گه رم و ئاماده کراوی پارته یان گه رسییه وه . له چا و تروکانی که چنگی له شاده ماری پدک گه ربوو و ئیستا به دقه ته وه سه رنج له حیکمه ته کان ! ده دات و شه ره کانی خۆی له سه نگه ری پارته ییه وه به موو به و ده فرۆشیته و ... ؟ ! . عه بدوله سلهم به رواری له پیرما مه وه به ناوی به پرسکی ده زگای راگه یاندنی پارته ییه وه ته له فون بۆ که نالی ته له فزیۆنی الجزیره ده کات ، که به رنامه یه کی تابه تی له سه ره کورد پیشکه ش ده کرد و میوانی به رنامه که

باسی سەربەخۆیی و دەولەتی کوردی دەکرد . ئەو شیرمژەیی عەروبیە بۆ بەرچەرچدانەوێ پرسی سەربەخۆیی و دەولەت ووتی : من لە سەلاحەدین باکوری عێراقەو بەناوی ... قسەتان لەگەڵ دەکەم و ئێمە لەگەڵ باسوخواستی سەربەخۆیی و دەولەتدا نین . ناوبراو ئیستا لە پەنا حەجەکەوێ دانیشتوو و..... ئەم نمونانە گەرچی مشتێکی خەرمانێکی شەرمەزاری ئابرووچوونە، بەلام هەقیقەتێکی تالان . هەموو میتۆد و داسۆزی ئەمانە لە نێو پارتیدا ،ئەویش بۆ شوێنەوێ و دوورخستنەوێ گومان لەسەر خۆیان ، پەپەرەوی تاکە پرنسپییکی حیزبایەتی لایان ، بریتییه لەوێ بە هەق و ناھەق رۆژانە لە پەراوێزێکدا ، لە پێشەکی کاریکی تیوری و زانستیدا ، لە تەک لیکۆلینەوہیەکی میژوویی و زمانەوانیدا ، لە کۆپلە شیعەر و لە بەرگی رۆمانیکدا . لەسەر شاشەیی تەلەفزیۆن یان لە رادیۆوہ یاخود لەسەر رووپەری مالتپەرەکان بە بۆنە و بێ بۆنە سوپاسیکی گەرە ، ستایشیکی زیادپەرەوانە بلکێنن بە ناوی سەرۆکی هێژا مەسعود بارزانی یان ریزدار هەقال نیچیروان بارزانی سەرۆکی حکومەتی کوردستانەوہ . لە تەک ئەمانەشدا باشترین راپۆرت نووسن لەسەر کەسانی دیکە . لە سەردەمی شۆپیشی ئەیلوول و دواتریشدا کە ئەمانە سەنگەرمان نەگواستبووہوہ ، هیشتا لای بەعس بوون !؟ ، دزیوترین تاوان و ناشرینترین لەقەب و پروپاگەندەیان دواي شۆپیشی کورد و سەرکردایەتیەکی دەخست .

بەکارھێنانی ئەم میتۆدە پڕ لە فیل و ریاکارییە لەرستەیک یان نیوہ رستەیکدا دەکەنە پەساپۆرتی پەپینەیی مەرەمەکانیان و گەرمکردنەوہی گەرفانە گەرم داھاتوہکەیان . بە لای ئەمانەوہ گەرنگ ئەوہیە ، جینگایان مسۆگەرە و لە قەرسایای دۆلار دا دەلەوہپن و کاویژی گۆلی سووری فەلسەفی دەکەنەوہ و گۆیی لە مستانە داخواری داگیرکەرەن و دۆزمنانی کورد و چەمکە نامۆکان پەپەرەو دەکەن .

شەخ زانای تیرۆریستی چۆن دەرفەتی شلۆقی و درۆشمی ژمارە کەلەکەکردنی (پدک) ی قۆستەوہ و لە نێو ہەناویدا گروپی تیرۆریستی دروست کرد و کاری ئەنجام دا ، ئەوا ئەم تاقمەش کە دزەیان کردوہ و میوانداری ئاشکرایان لێ دەکریت ، مۆلەت دراوون لە نێو دلای پارتا کار بکەن ، ئیمپۆ نیشانەیی سکاندالان بە دادۆشینیی ئایدۆلۆژی و گەرا خستی ریکخراوہیی و لرف لێدانی دارایی خودی پارتییەوہ و سبەینیی دەبنە ھۆکاری کارەسات و مالتۆیرانییەکی دیکە پڕ لە ئابروو چوون .

پاش ئەو ھەرەسخواردنەیی بەسەر کۆمۆنیزمدا ھاتوہ ، حشع ھەموو کادیرەکانی خۆی پێ بەخێو ناکریت و ناتوانیت رۆلی بەرچاو و پێشپەرەو لەسەر گۆرپەپانی کوردستاندا بلیریت . بۆیکە ھەندێ لە کادیرەکانی بە پلانیکیی داپۆزراو دەنێریتە ناو پدک ، کە ھەمیشە دەرگا بۆیان لەسەر گازەرای پشستە و بە حورمەتەوہ دالەدەرین . تاوہکو سوود لە توانا و ئیمکانی پدک و ھەرگەرن و مۆتۆپۆلی دامودەزگاکانی بکەن . بنەمالەیی بارزانی ئەم ھەقیقەتە چاک دەرک پێدەکەن و پاساویان ئەوہیە دەلێن : ئیمە خەلک دەکرین بۆمان بنووسن !.

ئەم مامەلە دووسەرە ، خۆبەخێوکردن و کرپینی کۆمۆنیستی دەمامک لە روو دۆراو ، زیانە بە برشت و مانای بزووتنەوہی رزگارخواری راستەقینە و باوہری کوردایەتی دەکەوێت . ئەم بەرپرسیاریتیەش وا لە ئەستۆیی بنەمالەیی بارزانی و ھەموو رۆشنبیریکی خاوەن ھەلوێست و باوہردا .